

اکرم عثمان ، چهره برجسته در فرهنگ و هنر

و شخصیتی ملی افغانستان

نوشتن در مورد داکتر اکرم عثمان، نویسنده، محقق و دانشمند توانای افغانستان کاری است از همه جهات دلپسند، زنده گی از سالهای نوجوانی با یأس ها و امیدها، نا همواری و نا برابری و بی عدالتی همه و همه اینها می طلبید تا اکرم عثمان را به چهره ای برجسته در فرهنگ و هنر و جامعه شناسی تبدیل کند، پایداری و روشن گام برداشتن و نگاه کردن چراغ زنده گی حاصل تلاش های وی بوده است، او را بحق میتوان یکی از ستون های پرفروغ این روشنایی دانست. بدون او داستان و قصه نویسی معاصر ما ناتوان حرکت می کرد. جز خدمت به خلق و پیشرفت کشور کار مهمتر دیگری نداشت، چون انسان عاشق غرور های کاذب فردی در عرضه خدمت را کنار گذاشت تا به انجام این همه کار و وظیفه انسانی نایل آید، او از کسانی نبود که ناگهانی می آیند و میروند و در نهایت در گوشه عزلت می مانند تا دستی برآید و آنها را دو باره به جریان عظیم دریای زنده گی سوق دهند. اکرم عثمان با صدایش با داستانهایش با آفریده هایش از نیم قرن بدینسو به زنده گی درونی ما، به زنده گی معنوی ما غنا بخشیده است. ما این چانس و اقبال را داشتیم تا در آغوش پُر مهر، نفس های حق طلب را به جان دریافت کنیم و هیچگاهی در بند این نبودیم که دیده ها و نگرش بزرگان و اندیشه ورزان ما در کجای فصل های ارزش گذاری شده و یا ناشده قرار میگرفت مهم برای ما این بود که چقدر این متفکرین عاشق تر، خدمتگزارتر و صادق بودند و درد ها و رنج ها و توانایی

های را تجربه کرده بودند، از آفریده های شان آموختیم که دیروز را بشناسیم، امروز زنده گی کنیم و فردا را حقیقی تر تصور کنیم . من اکرم عثمان را در پیوند هنر و فرهنگ شناختم ، نه در سیاست و نه در حزب و در مدار پر اقتدار زور و قدرت و ثروت. آنروزگاریکه برنامه های رادیویی مجله ، ترازوی طلایی ، از هر چمن سمنی ، زمزمه های شبهنگام رادیو نشر میشدند، رادیو در آنوقت به عنوان بزرگ ترین مرکز تبلیغات رژیم تعمیق کننده مردم بود که از این لحاظ مردم و شنونده گان را از آن بریده بود اما وقتیکه اکرم عثمان، رفیق یحیایی ، داود و محمود فارانی ، لطیف ناظمی ، عبدالله شادان ، روستا باختری و ... چنان برنامه های زنده ای عرضه میکردند که شنونده گان و مردم به رادیو علاقمند شدند این فرهنگیان همه از شرافت عالی و حرفه ای برخوردار بودند و چهره برنامه های ادبی، هنری و اجتماعی را تغییر دادند، رادیو با همه نارسایی فنی و اداری با عرضه برنامه های با کیفیت شنیده نی تر شد، محافظه کاری و هوشیاری سیاسی فراوانی در عرضه مطالب داشتند که ناشی از پختگی شان بود، اهمیت شان در مدیریت فرهنگی و هنری رادیو افغانستان بزرگ بود، تأثیر گذار بود ، مدیریت ، نگرش اجتماعی ، علو طبع و منش انسانی اکرم عثمان نه تنها در رادیو، در هر محیطی که انجام خدمت مینمود کمک کرد تا آن محیط از سامان و توان بیشتری برخوردار شود، در رادیو هدایت کردند که تا امروز هنوز خاطره آن دوره فوق العاده بوده و هست. با تغییرات اجتماعی و باز شدن فضای هنری اکرم عثمان در کار های تخصصی خود فعال تر شد. در اکادمی علوم افغانستان در مشاوره های خصوصی و گاهی اداری و سیاسی نقش بزرگی ایفاء نمود، در دوره ناگواری های مهاجرت که بسیاری نویسنده گان و هنرمندان توانمند ما نتوانستند با حد اکثر ظرفیت با آرامش فکری و روحی کار شانرا ادامه دهند . سختی ها و گاهی بی مهری ها چنان روح هنرمند را آغشته درد کرد که توان و قدرت انجام و پایان را از او گرفت ، در چنین هوا و فضاء و احوالی ، اکرم عثمان فعالانه به عرضه کار های علمی و فرهنگی میپردازد، انتشار داستانهای تازه ، رمان بزرگ کوچۀ ما ، مقاله ها ، تبصره ها و سرمقاله های فراوان در مطبوعات دور مهاجرت علی الرغم درد و رنج ممتد که فیل را از پا می اندازد را عرضه نموده اند که بخشی دیگری از عرصه خدمات شان به

جامعه ما میباشد، اگر امروز چنین مردان هستند که توانی دارند، جانی دارند از بقایای عشق با طنی و چشمه جوشان درونی آنهاست و بس.

اگر اکرم عثمان ها نتوانند دانش و هنر شان را به جوان ها به جامعه منتقل کنند می دانید چه خواهد شد؟ خانه از ذوق تهی و روح و روان دچار بیماری و افسرده گی و در یک سخن تداوم زنده گی غیر قابل تحمل میشود و جامعه ای که از نظر معنوی دچار چنین بحرانی شود آینده روشن را برای نوباوگان و فرزندان خود رقم زده نمی تواند.

اکرم عثمان در هنرش به یاری حقیقت و عدالت می شتابد و هم‌رزم خلق در نبرد وی برای احراز استقلال سیاسی و اقتصادی و آزادی های دموکراتیک ، اصلاح عمیق اجتماعی ، ترقی و سعادت عمومی میکوشد، دفاع پیگیر از حقوق مردم ، نگرانی بی تردید او نسبت به استقلال کشور و پافشاری برای تحول و ترقی و آغوش باز شان برای هم‌رایی و هم‌سویی اینها همه در واقع از او شخصیتی ملی ساخته است و این همه مایه افتخار بسیار است! باید با شوق و شور فراوان و با تمام توان از این شخصیت شاذ و قابل احترام قدر دانی نمود. تمنا دارم که عمر داکتر اکرم عثمان دراز و دراز باشد و خداوند سایه برکت ایشان را بالای جامعه فرهنگی افغانستان مستدام داشته باشد تا در مقام و موقعیت سنتی یک شخصیت ملی ، میهن دوست و پر تجربه خورد و بزرگ کماکان از دانش و هنر شان مستفید باشیم و بهره مند گردیم. با اغتنام از فرصت هفتادمین سالروز تولد این شخصیت متواضع و انساندوست را به شخص خود شان و به تمام جامعه فرهنگی ما تبریک و تهنیت میگوییم.

www.ayenda.org